

จดหมายข่าว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 1/59, พ.ย. 58

สมัครสมาชิกติดต่อ: สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง 1/19 ม.3 ถ.เก่าแสน ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา (90000) โทร : 074-311895, 312036

บรรณาธิการ

สวัสดิ์ ค๊ะ ขำฉบับนี้เริ่มงบประมาณใหม่ของปีงบประมาณ 2559 ซึ่งทำการเปิดตัวไปไม่นานสถาบันวิจัยฯ (ประมงเก่าเส้ง) ก็ระดมผลิตพันธุ์กุ้งก้ามกรามปล่อยไป 7.8 ล้านตัว กุ้งกุลาดำ 3.3 ล้านตัว และเพิ่มเดิมด้วยปลานวลจันทร์ทะเล 55,000 ตัว จากเป้าที่จะต้องผลิตปล่อยในเขตฟาร์มทะเลให้ได้ 21.8 ล้านตัว ซึ่งขอบอกไว้ชนิดหนึ่งว่าเป็น ปี 2559 ของปีสุดท้ายในระยะที่ 2 ของงานโครงการตามแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนน้ำทะเลสาบสงขลาในด้านการประมง ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา 2 ระยะ เป็นอย่างไรบ้างก็ขอให้ชุมชน สังเสียดสะท้อนไม่ว่าจะเป็นโครงการที่ดำเนินการแล้วมีผลตอบรับที่ดีอยากจะทำให้มีการดำเนินต่อ หรือโครงการใดควรมีการปรับเปลี่ยนทาง กรมประมงจะรับไปพิจารณาในการจัดทำแผนต่อไปแต่สุดท้ายของเป้าหมายการดำเนินงานคือ อยากให้ชุมชนมีส่วนร่วมมีความเข้มแข็งนำไปสู่ความยั่งยืน คืบความ

อุดมสมบูรณ์ให้กลับมาดังเดิม โดยที่กรมประมงจะเป็นส่วนหนึ่งหรือเป็นผู้เลี้ยงในการสนับสนุน และบทบาทในการเป็นผู้ให้การสนับสนุนของกรมประมงจะค่อย ๆ ลดลงไป เมื่อชุมชนมีความ เข้ม ขแข็งขึ้น

สำหรับงบประมาณปี 2559 ทางกรมประมงจะเน้นการสร้างให้ชุมชนสามารถผลิตพันธุ์สัตว์น้ำเอง ฝึกการอนุบาลลูกกุ้งก้ามกรามเพื่อปล่อยเสริมจากกรมประมง โดยสนับสนุนช่วยเหลือด้านวิชาการ ซึ่งเป็นสัตว์น้ำประจำถิ่นที่มีมูลค่าและต้องการบริโภค สามารถนำมาเพาะและอนุบาลปล่อยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของทะเลสาบสงขลาต่อไป เชื่อเหลือเกินว่า หากช่วยกันคนละไม้คนละมือ ความสำเร็จคงอยู่ไม่ไกล

อรัญญา อัครอารีย์

วาทะที่ ๑ มิที่ทะเลสาบ

วาทะที่ ๑ มิที่ทะเลสาบฉบับนี้ขอพาท่านไปที่แพลลาชุมชนบ้านช่องพิน เลยครับ แหนมองดูผาผนังที่ทำการของแพลลาชุมชน ต้องยกนิ้วให้เลยครับกับข้อความที่อ่านแล้วประทับใจจริง ๆ เลือกก่อนจับ จับไม่เลือกไม่ใช่เรา สั้น ๆ แต่มีความหมายเป็นอย่างยิ่งด้วยเหตุผลนี้กระมังที่ทำให้ชุมชนนี้เข้มแข็งขึ้นชื่อเสียงชื่อเสียงในเรื่องกฎระเบียบวินัยโดยเฉพาะในเขตฟาร์มทะเลชุมชนที่ทุกคนต้องถือปฏิบัติตามผมมีตัวอย่างกฎระเบียบที่ติดไว้ข้างฝาและทุกคนต้องปฏิบัติตามของแพลลาชุมชนบ้านช่องพินมาให้ดูพอเป็นตัวอย่างว่าทำไมบ้านช่องพินถึงมีปริมาณสัตว์น้ำไม่ขาดสาย

- 4. ห้ามโล๊ะกุ้งภายในเขตฯ
- 6. ห้ามยิงปลา
- 7. ห้ามราวเบ็ด

- 1. ห้ามวางกีดทุกชนิดภายในเขตฯ
- 2. ห้ามทอดแห
- 3. ห้ามดักไซแมงกุ้ง ตาอวนต่ำกว่า 4 ซม.
- 5. ห้ามลึบรูและจมบอกลาดุกทะเลในเขตฯ

แต่ทั้งนี้ทั้งนี้ถึงจะมีกฎระเบียบที่แข็งแรงขนาดไหน แต่ตราบไคที่คนเรายังอ่อนทางด้านจิตใจก็เป็นเรื่องยากครับที่กฎระเบียบจะบรรลุผลขอขอบคุณแพลลาชุมชนบ้านช่องพินมากครับ สำหรับวาทะและกฎระเบียบที่ ๑ ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับชุมชนอื่น ๆ ในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับทะเลสาบสงขลาต่อไป

จำนง ดีราวุฒิ

สารพันสัตว์น้ำ : ปลาแขยงหิน ปลาแขยงซีไ้(ไ้)

<http://www.siamfishing.com/content/view.php?id=1196&cat=article>

มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Pseudomystus siamensis* (Regan, 1913) Asian bumblebee catfish

ลักษณะ: ตัวค่อนข้างสั้น ปากเล็ก มีหนวด 3 คู่ ปลายหนวดที่ขากรรไกรยาวเลยตาแต่ไม่ถึงจุดเริ่มต้นของครีบอก ครีบหลังและครีบอกมีก้านครีบแข็ง 1 ก้าน ลำตัวมีสีดำนี แลบสีเหลืองอมเทาตามลำตัว ครีบหางมีสีเหลือง มีแต้มสีดำพาดทั้งพูบนและพูล่างโคนครีบ หางมีสีดำ ครีบไขมันมีขนาดเล็ก ไม่ติดต่อกับฐานครีบหลัง ตัวเต็มวัยมีขนาดใหญ่ที่สุด

ประมาณ 17 เซนติเมตร

นิเวศวิทยา: อาศัยในแม่น้ำ และลำคลอง มักหลบซ่อนตัวอยู่ใต้ขอนไม้ใต้น้ำ อาหารได้ แก่ ตัวอ่อนแมลงน้ำ และซากสัตว์

การแพร่กระจาย: แม่น้ำและลำคลองที่ไหลลงสู่ทะเลน้อย ทะเลสาบตอนบนและทะเลสาบตอนล่าง

ฉวีวรรณ หนูนน

เปิดใจใส่ซอง

www.nicaonline.com / www.sklonline.com

เปิดใจใส่ซองของจดหมายข่าวฉบับนี้ ขอพักปิดซองไว้ หนึ่งฉบับก่อนนะครึบ แล้วค่อยเปิดซองใหม่ในฉบับหน้า แต่ในระหว่างนี้ผมขอพาทุกท่านไปพบกับความภาคภูมิใจที่พี่น้องชาว อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง ได้มอบให้กับทะเลสาบสงขลา เห็นแล้วสุดซึ่งจริง ๆ ที่เห็นพี่น้องชาวประมงพร้อมใจกัน นำเครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมายโดยเฉพาไซ้หนอนมาส่งมอบให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อนำไปทำลายต่อไป ในงาน “พิธีปล่อยแถวตรวจการประมง เพื่อดำเนินการรื้อถอนเครื่องมือประมงผิดกฎหมายในพื้นที่ จ.พัทลุง เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2558 ณ ท่าเทียบเรือ อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง”

ภาพอย่างนี้แหละครับที่นอกจากตัวผมแล้ว ผมเชื่อมั่นว่าทุก ๆ คนอยากเห็นอยากให้เกิดขึ้นในทะเลสาบสงขลาของเรา เพราะนั่นหมายถึงสิ่งดี ๆ กำลังกลับมาสู่ทะเลสาบอีกครั้งหนึ่งโดยเฉพาความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำ เมื่อเห็นภาพของความร่วมมือร่วมใจจากหลายภาคส่วน แน่นอนครับสิ่งที่มีคุณค่าเหนืออื่นใดก็คือ การที่ทะเลสาบสงขลาของเราอุดมไปด้วยทรัพยากรบุคคลที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ และความดีในการช่วยพัฒนาทะเลสาบสงขลาของเราให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นในลำดับต่อไปนั่นเอง

จำนง ธีราวุฒิ

สถานการณ์ประมงรอบทะเลสาบสงขลา ประจำเดือนตุลาคม 2558

“ฝนตกแล้วน้ำ แต่ทำไมฟ้าต้องส่งควั่นอินโตมาด้วย” ชาวประมงทำท่าจะได้อะไรกันอยู่แล้ว แต่เหมือนสวรรค์แกล้งต้องโทษอนกาหน้าแข้งอยู่ชายคาบ้าน เนื่องจากออกหากุ้งปลาไม่ได้ทำไมนะเธอ ก็เพราะในอากาศเต็มไปด้วยหมอกควัน ซึ่งถ้าออกทะเลไปมีหวังได้หลงทิศหลงทางกันเป็นแน่ ดายของแปลบ (เสียชีวิตจริง) เสียบบนครวญปนเสียงถอนหายใจแว่วมาตามสายลม แต่ก็ดีของสัตว์น้ำล่ะนะ จะได้มีชีวิตรอดต่อไป พ้นจากการถูกรวบ ช่วงนี้ปริมาณสัตว์น้ำในแต่ละท้องถิ่นเลยยังน้อยอยู่ แต่ดูท่าทีของทิศทางหมอกควันแล้วคิดว่าคงไม่นานคงจางไป ชาวบ้านชาวประมงคงจะได้เฮกันจริง ๆ ซะที

ตลาดชะอวด...ที่ยังเห็นดินบ้างตายบ้างก็มีกุ้งก้ามกราม 5 กิโลกรัม ปลาชี่ขม 10 กิโลกรัม ปลาช่อน 12 กิโลกรัม เฉลี่ยต่อวัน

เกาะใหญ่...ถึงหมอกควันจะมากน้อยแค่ไหน แต่สัตว์น้ำที่ยังคงได้ไม่ห่างหายไปไหนก็เห็นจะมีกุ้งก้ามกราม 45 กิโลกรัม ปลาตุ๊กทะเล 11 กิโลกรัม ปลาหัวแข็งหนวดอ่อน 20 กิโลกรัม ปลาตลาด 12 กิโลกรัม เฉลี่ยต่อวัน

คูขุด...ปริมาณน้ำเพิ่มมากขึ้น ตัวชูโรงก็ยังคงเป็นปลาช่อน 250 กิโลกรัม ตามมาติด ๆ ด้วยกุ้งนา 100 กิโลกรัม ปลานิลดำ 50 กิโลกรัม ปลาชี่ขม 30 กิโลกรัม และปลาตุ๊กทะเล 20 กิโลกรัม เฉลี่ยต่อวัน

ปากพะยูน...ช่วงนี้ทั้งชนิดและปริมาณสัตว์น้ำก็ยังทรง ๆ อยู่ แต่ที่เริ่มเพิ่มปริมาณให้เห็นอย่างชัดเจนก็กุ้งหัวมัน 370 กิโลกรัม กุ้งก้ามกราม 60 กิโลกรัม ปลาหัวแข็งหนวดอ่อน 45 กิโลกรัม ปลาตุ๊กทะเล 50 กิโลกรัม ปลาช่อน 33 กิโลกรัม ปลาตลาด 34 กิโลกรัม กุ้งหัวแข็งเล็ก 100 กิโลกรัม กุ้งหัวแข็งใหญ่ 70 กิโลกรัม ปลาเกล็ดเหลือง 20 กิโลกรัม เฉลี่ยต่อวัน

ช่องพิน...ชาวประมง ณ ชุมชนแห่งนี้ แคะประกาศตัวเลยว่า พวกเค้าเลือกที่จะจับ(สัตว์น้ำ) และยังคงบอกอีกว่าอย่าจับ(สัตว์น้ำ) ไม่เลือก มิน่าละ! มาช่องพิน

ที่ไร้เห็นแต่สัตว์น้ำคุณภาพทุกที คุณภาพอย่างไร ก็เค้าเลือกจับสัตว์น้ำที่ไม่มีไข ไขวนตาหาง ไม่ใช่เครื่องมือทำลายล้าง สัตว์น้ำที่จับได้ในช่วงนี้ กุ้งหัวมัน 10 กิโลกรัม กุ้งก้ามกราม 10 กิโลกรัม ปลาหมอไทย 20 กิโลกรัม ปลาหัวแข็งหนวดอ่อน 30 กิโลกรัม ปลาช่อน 10 กิโลกรัม ปลาชะโด 10 กิโลกรัม ปลาตลาด 20 กิโลกรัม ปลาตุ๊กทะเล 20 กิโลกรัม เฉลี่ยต่อวัน

ไม่นานเกินรอแล้วนะ กุ้งหอยปูปลาในทะเลสาบสงขลา ก็จะกลับมาอุดมสมบูรณ์ให้พี่น้องชาวประมงได้ทำมาหาเลี้ยงชีพกันส่วนจะยั่งยืนหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับวิถีทางการทำประมงของพี่น้องเองว่าจะเลือกแบบชั่วคราวหรือยั่งยืน

กมลศิริ...รายงาน

เดือน... “ประมงหน้ามรสุม”

เริ่มเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป พี่น้องชาวประมงรอบทะเลสาบสงขลาจะต้องเหนื่อยอีกเป็นเท่าตัวกับการทำประมงในหน้ามรสุมที่จะต้องเผชิญกับฝนและคลื่นลมแรงเพื่อหารายได้ให้ทันกับช่วงเปิดเทอมของบุตรหลาน รวมถึงค่าครองชีพในปัจจุบันที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง “มรสุม” หรือ monsoon เกิดจากความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิของพื้นดินและพื้นน้ำ กล่าวคืออุณหภูมิของพื้นดินหรือน้ำที่ร้อนจะลอยตัวขึ้นสู่เบื้องบนจากนั้นอุณหภูมิของพื้นดินหรือน้ำที่เย็นจะไหลไปแทนที่ทำให้เกิดเป็นลมพัดไปมาระหว่างทวีปและมหาสมุทร ลมมรสุมที่มีกำลังแรงจัดที่สุดได้แก่ ลมมรสุมที่เกิดในบริเวณภาคใต้ ประมาณกลางเดือนตุลาคมจนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ส่งผลให้ภาคใต้มีฝนชุกและลมแรงบริเวณชายทะเล

อย่างไรก็ตามถือเป็นความโชคดีของพี่น้องชาวประมงรอบทะเลสาบสงขลา ที่ได้รับผลกระทบจากอิทธิพลของลมมรสุมค่อนข้างน้อยหากเปรียบเทียบกับการทำประมงในทะเลอ่าวไทยหรืออันดามัน แต่เพื่อความไม่ประมาท เนื่องจากช่วงฤดูมรสุมจะมีน้ำหลากและไหลเชี่ยว อาจเกิดอันตรายได้ทุกเมื่อ หากจำเป็นจะต้องออกทำประมงกรมประมงมีข้อแนะนำดี ๆ มาฝาก คือ ควรระวังเช่น 1) ช่วงอากาศเย็นอาจทำให้ร่างกายอ่อนล้าและเป็นตะคริวได้ง่าย

ฉะนั้นพี่น้องชาวประมงจะต้องทำให้ร่างกายอบอุ่น และประเมินสุขภาพตัวเองทุกครั้งก่อนออกทำประมง 2) หลีกเลี่ยงการปะทะกับเศษไม้หรือวัตถุที่ลอยน้ำอาจทำให้เรือเสียหาย 3) ฝนที่ตกหนักทำให้การเดินทางเรือค่อนข้างลำบาก พี่น้องประมงไม่ควรออกเรือเพียงลำพัง ปลอดภัยไว้ก่อนนะ พี่น้อง!!!

นรินทร์ ไหมวัด

www.nicaonline.com / www.sklonline.com

www.nicaonline.com / www.sklonline.com

เฮฮา...ประสาชาวเด

จ่านง ดีราวุฒิ